

kasse = kaste, *naiss* = naist; *naessele, kervess* = kirvest. — 7. Ühend *tk* on püsinud PTm. (L *kät'ki, jatk*, MM *kat'ki*, Kod. *sōtkma, pitkne, itkma*), kuna (*tk* >) *kk:k* esineb osalt PTm¹ lõunaosas (Ä, MM), üldiselt aga LTm. alal, kus *tk* ühendile vastab teatavais sõnus isegi *tsk*: TM *pikne, ikma, sikke* (nende kõrval siiski *kotkass, katk*), *katski*, (külvil) *itskmet* = sitkmed, P *kakma* = katkuma, *jakk* = jätk, *püt-sik* = putk; MM *sōkutasse*, Ä *jakku leiba, nõkub* (kuid *katk, put'ked*). — 8. *tr* ühendi esindus on järgmine: PTm¹ ja osalt ka PTm² nim. ja omast. *adra, põdra, odra*, osast. *atra, põtra, otra*, osalt PTm² (Kod., paiguti Torm) nim. *ater, põter, oter*, omast. *adra* jne., osast. *atra* jne., LTm. alal aga *ader:adra: atra, põder:põdra:põtra* jne. — 9. Oletatud muistsed vaheldused *kl*: *γl, kr*: *γr* on erimurdeis samuti eriliselt esindatud: PTm. L *tael, kaelad, naariss* = nairis, MM *naariss: naarid*, Kod. *sōul* = sõel: *sōõlad, nõulma: nõõl'in* = nõelusin, *kaarad*: (neid) *kaaru*, (selle) *miärä*; LTm. TM *kaarad, nõgel:nõklama*, P *naarma, nõklap* = nõelub, *nagel:nagla:nakla*, V *kaal:kaala* jne. — 10. *kj:γj* esindus: PTm. (selle) *laia*: (seda) *laia* (= laiia), *raiun*, Kamb. *vag'a* = vai, P *lag'a* = lai: nom. pl. *laja:lak'ka 'laiali'*, *raguda:rao* = raiun, R *vag'a, lag'a*. — 11. *kn:γn* esindus: PTm. L *näind, teind* (Ä *nāhnud*, Kod. *tehnod*); LTm. igal pool *nānnu, tennu*. — 12. *tn:δn* esindus: PTm. *nn* (L, Ä, MM *linn:linnad*, Kod. *vōnnad 'talled'*), LTm. aga eelmise vok. pikendus + *n* (*liin:liinan, voonakesel*). — 13. Ühend *ks* on PTm. alal esimese silbi järgi püsinud (*uks, mak-san*), järgsilpide järel aga > *ss* (*kahessa, jänessed, tehasse, küsi-tasse, kuuless* = kuuleks, Kod. *vedess* = veeks), LTm. alal aga alati *ks* > *ss* (*us's* = uks, *massma, katessa, ilvesse, selgess, mõstasse 'pestakse', kõneldass* jne.). — 14. Ühend *ps* on PTm. alal püsinud, LTm. aga mõnes sõnas > *ss* (*nüssmä* = lüpsma, *nüssik*), mõnes > *ts, dz* (*latsel* = lapsel, *küdzäma* = küpsema). — 15. Sõnalõpu-line -*k* on kadunud tervel Tm., näit. L *kaste*, Kod. *ruasse* = rooste, P *juvva*. Ainult Võrum. piiri ligi esineb selle jäljena Otepäas ja osalt Võnnus kurgu-sulghäälil, näit. *põörse' 'käiad'*. — 16. Sõnalõpul. -*t* on PTm. alal muutunud -*d*-ks, näit. L *verised*, Kod. *vistlid* = (nad) vihtlesid, kuna LTm. alal, eriti lõunapoolsemis osades on -*t* kadunud: *nemä sōvva, lānnu* = läinud jne. (TM siiski nom. pl. -*d*, -*t*, V sng. 2. is. -*t*, P. sng. 2. is. -*d*: TM *livvad, kusikuklased 'sipelgad', punatset käisset*; V *kuat* = kujud [*kudama*], *koiet* = (sina) kudusid, P *lepid, leid* = löid). — 17. Rõhuta silbi järgi esineb PTm. alal *k, t*, LTm. aga rõhuta s. järgi, lahtise s. alul *k, t*, kinnise alul *g, d*: LTm. *arak: aragast, avitada: avida* = aitan. — 18. Eriti LTm., kuid kohati ka PTm. murdealal *vv* esinemine seesuguseil juhtumusil kui MM *lavva* = laua, Ä *kuvvess* = kuues, *livvad* = liuad, Kod. *avvid* = havid, *lōvvad* = lõuad, TM *ei jõvva, lūvvä* = lüüa, P *kavva* = kaua jne. — 19. *d* esinemine Kod-s ka kinnise silbi ees: *padass* = pajast, *süädä* = süüa, *jōōdan* = jõuan, *kōdan* = kojas, *kādis* 'varrukas, käis', *edemält* = eemalt, *süded* = sõed. — 20. Poolpika s-i esinemine (nagu üldse LE) kahe- ja mitmesilbil. sõnade lõpul tervel Tm. (PE alal harilikult lühike s), näit. L *nugiss, karjuss*, Ä *oinass, kervess*, TM *oenass*, R